

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W
RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W
RODZINIE
NA LATA 2017-2021
ZA 2018 ROK**

*Opracowanie:
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narwi*

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu każdego człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. To właśnie w niej tworzą się określone normy regulujące zachowania jej członków, a także role i pozycje wytwarzające wzajemne wymagania i oczekiwania. Klimat rodzinny, w której jednostka wzrasta, postawy jakie preferują rodzice w stosunku do dzieci, rodziców i samych siebie, a także sposób w jaki pełnią swe role, stają się zasadniczymi wzorcami, które jednostka przyswaja lub odrzuca. Wpływ, jaki wywierają rodzice na swoje dziecko, jest więc bardzo silny i trwały. W większości są to relacje zdrowe, niosące za sobą wiele pozytywnych wartości.

Tak więc rodzina, dom rodzinny w powszechnym mniemaniu to bezpieczny azyl, gwarantujący bezpieczeństwo jej członków. Jednak dla niektórych osób dom rodzinny może być źródłem negatywnych, traumatycznych doświadczeń i przeżyć, źródłem przemocy.

Przemoc w rodzinie jest obecna we wszystkich społeczeństwach bez względu na stopień ich rozwoju. Jest to problem powszechny, który dotykać może ludzi bez względu na ich wiek, status społeczny i materialny, poziom wykształcenia, wykonywany zawód itp. Ofiary przemocy domowej doświadczają lęku, bezsilności, przygnębienia i rozpacz. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Bez wątpienia należy zakwalifikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej.

Problematyka przemocy jest zjawiskiem złożonym, wieloczynnikowym. Aby skutecznie jej przeciwdziałać, a tym samym pomagać rodzinom, potrzebne jest interdyscyplinarne spojrzenie na rodzinę, jej członków i ich sytuację, potrzeby i zachowania.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy nieustannie zwiększać świadomość społeczną, dotyczącą samego zjawiska, ze szczególnym uwzględnieniem osób zajmujących się niesieniem wsparcia i ochrony ofiarom. Żadna instytucja działająca samodzielnie nie jest w stanie rozwiązać tego bardzo złożonego problemu. Aby dotrzeć do istoty i skutecznie zapobiegać przemocy w rodzinie, potrzebne są skoordynowane działania właściwych instytucji, które koncentrują się na potrzebach i prawach ofiar.

Postępowanie w przypadku wystąpienia przemocy reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2015 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015, poz. 1390). Zgodnie z jej zapisami opracowano Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021, który został przyjęty uchwałą Nr XXVIII/140/17 Rady Gminy Narew z dnia 8 sierpnia 2017 roku.

II. REALIZACJA PROGRAMU

1. EDUKACJA SPOŁECZNA I PROMOCJA DZIAŁAŃ NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY

Ośrodek pomocy rozpowszechnia materiały edukacyjne (broшуry, ulotki, plakaty itp.) dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie poprzez instytucje gminne. Informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie udzielają członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pracownicy socjalni. Na tablicy ogłoszeń i na stronach internetowych Urzędu Gminy Narew i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej umieszczono informacje na temat systemu pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej oraz informacji o działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy odbywa się w szczególności poprzez organizowanie zajęć edukacyjno-profilaktycznych w ramach szkolnych programów wychowawczych i profilaktycznych. W 2018 roku przeprowadzono w Zespole Szkolno – Przedszkolnym trzy programy edukacyjne i profilaktyczne dla młodzieży. Tematyka programów to konflikt, poczucie własnej wartości, stres, przemoc, kształtowanie postaw - wychowanie do wartości, problem cyberprzemocy i fonoholizmu czyli uzależnienia od telefonów komórkowych oraz szkolenie rekomendowane dla trzech grup uczniów szkoły podstawowej. Zakupiono również oraz przekazano do szkoły materiały profilaktyczne w postaci książek i filmów DVD. Książki i filmy to: materiały szkoleniowe z zakresu przeciwdziałania przemocy "Granica bólu" (książka+ płyta szkoleniowa DVD), film DVD „Uzależnienia, zagrożenia i choroby XXI wieku” cz. II i książka „Cyberchoroby. Jak cyfrowe życie rujnuje nasze zdrowie”, pakiet filmów o przemocy: "Przemoc niejedno ma imię" -1. Hejt - przemoc w internecie; 2-Bullying - przeoc rówieśnicza w szkole; 3- Postawy wobec przemocy rówieśniczej + Dręczyciele (przemoc wobec nauczycieli).

Na terenie gminy przeprowadzono kampanię „Reaguj na przemoc!” W jej ramach przekazujemy potrzebne informacje ofiarom, świadkom, a także sprawcom przemocy. Informujemy, gdzie szukać wsparcia i jakie prawa przysługują osobom doznającym przemocy. Zachęcamy do przerywania milczenia i korzystania z różnych dostępnych form pomocy. Tłumaczymy, dlaczego warto korzystać z bezpłatnego telefonu zaufania, jakimi możliwościami dysponują gmina i ośrodek pomocy społecznej, a także jakie formy interwencji może podjąć policja. Sprawców ostrzegamy, że grożą im surowe kary. Poza więzieniem sąd może orzec także zakaz

zbliżania się do ofiary oraz nakazać opuszczenie wspólnego mieszkania.

Gmina wspiera różne formy spędzania czasu wolnego promujące zachowania nieagresywne. W partnerstwie z organizacjami pozarządowymi kontynuowana jest oferta kolonii i obozów harcerskich dla dzieci z ubogich rodzin. Z letniego wypoczynku w 2018 roku skorzystało 30-ro dzieci. 15-cioro dzieci przebywało na koloniach terapeutycznych w Pogorzeliczy oraz 15-cioro na obozie harcerskim z elementami profilaktyki w Rydzewie.

Czas wolny dzieci i młodzież oraz ich rodziny mogą spędzić na zajęciach pozaszkolnych, które są prowadzone w szkole, bibliotece i jej filiach oraz w ośrodku kultury. W placówkach tych odbywają się zajęcia zarówno dla dzieci, jak i rodziców. Czas wolny dzieci i młodzież ma możliwość spędzać na zajęciach artystycznych, rekreacyjnych, sportowych oraz warsztatowych. Prowadzone są zajęcia taneczne, teatralne i wokalne. W szkole działają koła zainteresowań - modelarskie, sportowe i przedmiotowe. Przy ośrodku kultury liczne zespoły muzyczne i klub sportowy piłki nożnej. Dla Gminnej Biblioteki Publicznej i Narwiańskiego Ośrodka Kultury ze środków GKRPA zakupiono materiały do prowadzenia zajęć z dziećmi.

2. UDZIELANIE KOMPLEKSOWEJ POMOCY OSOBOM I RODZINOM DOTKNIĘTYM PROBLEMEM PRZEMOCY

W ramach procedury "Niebieska Karta" udzielana jest pomoc osobom doznającym przemocy. Zapewnienie pomocy terapeutycznej, prawnej, socjalnej i finansowej dla osób doznających przemocy i świadków przemocy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci odbywa się w ramach działań ośrodka pomocy społecznej, zespołu interdyscyplinarnego, komisji alkoholowej oraz punktu konsultacyjnego.

Na terenie gminy propagowana jest działalność dotycząca przeciwdziałania i powstrzymywania przemocy.

Nawiązano współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Białymstoku, który prowadzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej zapewniający schronienie osobom doznającym przemocy w rodzinie. Ośrodek udziela również pomocy psychologiczno - terapeutycznej i prawnej.

Upowszechnianie oferty pomocowej oraz informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy odbywa się poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej ośrodka, tablicy ogłoszeń oraz pracę

socjalną.

3. ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI ODDZIAŁYWAŃ WOBEC SPRAWCÓW PRZEMOCY

Wobec sprawców przemocy stosowana jest procedura "Niebieska Karta". W 2018 roku procedurę prowadzono w 17 rodzinach, z czego 15 kart wszczynających procedurę i 2 kontynuowano z roku 2017. Wszyscy sprawcy przemocy są wzywani na posiedzenie zespołu oraz odwiedzani w miejscu zamieszkania przez poszczególnych członków. Zespół założył 11 Niebieskich Kart część D dotyczących sprawców przemocy. Wszyscy sprawcy zostali poinformowani na temat programów korekcyjno-edukacyjnych oraz podmiotów, które je realizują. Niestety żaden ze sprawców nie skorzystał z udziału w programie. Tylko jedna osoba zgłosiła się po pomoc do terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym.

4. BUDOWANIE LOKALNEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym, który powołał wójt. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych a także kuratorzy sądowi. Zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem a podmiotami wymienionymi wyżej. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej. Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

Zespół Interdyscyplinarny w gminie Narew został utworzony na podstawie uchwały Nr V/20/11 Rady Gminy Narew z dnia 24 lutego 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania oraz zarządzenia Nr 40/11 Wójta Gminy Narew z dnia 10 maja 2011 roku w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego. Zarządzenie wójta było zmieniane czterokrotnie. Wszystkie zmiany dokonywane były ze względu na zmiany osobowe składu zespołu.

Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół diagnozuje problem przemocy,

podejmuje działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjuje interwencje w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnia informacje o instytucjach, osobach i możliwościach otrzymania pomocy w środowisku lokalnym oraz podejmuje działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2018 roku odbyło się 5 posiedzeń zespołu. Pomocą objęto 56 osób z 17 rodzin, w tym 16 kobiet, 20 mężczyzn oraz 20 dzieci.

IV. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Narew na lata 2017-2021 finansowany jest ze środków budżetu Gminy Narew, ustalanych corocznie w ramach budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narwi, ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narwi pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z dotacji celowych i środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

Wysokość wykorzystanych środków ze szczegółowym podziałem na działy i rozdziały znajduje się w sprawozdaniu z wykorzystania budżetu gminy za 2018 rok.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Narwi
mgr Elżbieta Lewicka

